

Факультет / відділення Обліку та фінансів

Кафедра / циклова комісія Обліку та фінансів

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	Страхові послуги
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Фахова передвища
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітня програма	Фінанси, банківська справа та страхування
Семестр	5 семестр (9 кл), 3 семестр (11 кл)
Факультет / відділення	Обліку та фінансів
Курс	3 курс (9 кл), 2 курс (11 кл)
Анотація курсу	<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни «Страхові послуги» є набуття вмінь і навичок які б дозволили вільно оперувати економічними категоріями щодо процесу страхування, сформуванню уявлення про особливості різних видів страхування, сутність перестраховування, основи фінансової діяльності страхових компаній.</p> <p>Метою викладання навчальної дисципліни «Страхові послуги» є отримання знань з питань теорії створення та практичного застосування конкретних механізмів надання страхових послуг юридичним і фізичним особам в умовах ринкової економіки.</p> <p>Основне завдання вивчення дисципліни «Страхові послуги» є вивчення сутності й ролі страхування, організація розвитку страхового ринку, державного регулювання страхової діяльності; набуття вмінь аналізувати ринок страхових послуг, оцінювати фінансову</p>

	<p>стійкість страхових компаній. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:</p> <p>знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> - економічну природу страхування, його функції та принципи і зв'язок страхування з наукою про ризики (ризикологією); - класифікацію та основні види страхування; - структуру страхового ринку, організацію та регулювання діяльності страхових компаній; - загальний порядок здійснення страхування, співстрахування та перестрахування; - економіку і фінанси страховика; - страхову термінологію; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати та оцінювати ризики; - укладати основні види договорів страхування, співстрахування та перестрахування та визначати страхові платежі (внески) згідно них; - визначати збитки за основними видами договорів страхування і оформляти найбільш поширені різновиди документів для виплати страхового відшкодування і страхових сум; - оцінювати фінансові показники діяльності страхових компаній та їх платоспроможність.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:1919/m72/course/view.php?id=245
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Шільвінська Ольга Леонардівна, старший викладач канали комунікації: СНД «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: Sh.olga1976@ukr.net
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/moop_f.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	-здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; -знання і розуміння предметної області та

	<p>розуміння професійної діяльності;</p> <ul style="list-style-type: none"> -здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; -здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
<p>Перелік спеціальних компетентностей (СК)</p>	<ul style="list-style-type: none"> -здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування; -здатність здійснювати професійну діяльність згідно з чинним законодавством; -здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; -здатність здійснювати ефективні комунікації. -здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
<p>Перелік програмних результатів навчання</p>	<ul style="list-style-type: none"> -дотримуватися чинного законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень; -застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для вирішення професійних завдань; -проводити пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності; -вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності; -застосовувати інновації у сфері фінансів, банківської справи та страхування; -виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань; -демонструвати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень особистого

	професійного розвитку.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 150 Кількість кредитів – 5 Кількість лекційних годин – 36 Кількість практичних занять – 39 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 75 Форма підсумкового контролю – екзамен
Методи навчання	Словесні (самостійна робота з джерелами інформації, інформаційна, лекція) Наочні (презентація) Практичні (практична робота, тестування) Інтерактивні (кейс-метод, проведення майстер-класів, практичні тренінги)
Зміст дисципліни	
Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування	<p>Необхідність страхового захисту як важливого засобу економічної безпеки суб'єктів господарювання та життєдіяльності людей на випадок шкоди, зумовленої ризиковими обставинами. Страхові фонди як матеріальна основа страхового захисту. Форми організації фондів страхового захисту. Самострахування, його джерела й межі доцільного застосування. Виникнення та етапи розвитку страхування. Сутність страхування. Місце страхування в системі економічних категорій. Функції страхування. Сфери застосування страхування.</p> <p>Принципи страхування: страховий інтерес, максимальна сумлінність суб'єктів страхування, причинно-наслідковий зв'язок збитку та події, що його спричинила, відшкодування втрат у межах збитків, суброгація.</p> <p>Роль страхування в активізації бізнесу; в економії коштів, що резервуються на покриття можливих втрат від непередбачених</p>

	<p>обставин; в ефективнішому формуванні й використанні фондів соціального призначення; у збільшенні обсягів інвестицій</p>
<p>Тема 2. Класифікація страхування</p>	<p>Поняття класифікації, її наукове та практичне значення. Ознаки класифікації: історичні, економічні, юридичні. Класифікація за об'єктами страхування. Галузі страхування: майнове страхування, страхування відповідальності, особисте страхування. Види страхування.</p> <p>Класифікація за родом небезпеки: страхування вогневих, інженерних, сільськогосподарських, транспортних, фінансово-кредитних та інших ризиків.</p> <p>Класифікація за формами проведення. Обов'язкове страхування. Добровільне страхування. Класифікація за статусом страхувальника. Страхування юридичних осіб усіх форм власності. Страхування громадян. Класифікація за спеціалізацією страховика. Загальні види страхування. Страхування життя. Перестраховування.</p>
<p>Тема 3. Страхові ризики та їх оцінка</p>	<p>Поняття ризику. Основні характеристики ризику. Рівень ризику. Частота ризику та розмір шкоди. Управління ризиком. Роль ризик-менеджменту у виявленні, розпізнаванні, ідентифікації та визначенні методів впливу на ризик.</p> <p>Виключення ризику. Активне й пасивне запобігання ризику. Суб'єктивні та об'єктивні ризики. Матеріальні й нематеріальні ризики. Чисті та спекулятивні ризики. Фундаментальні й часткові ризики.</p>
<p>Тема 4. Страховий ринок</p>	<p>Поняття страхового ринку. Суб'єкти страхового ринку. Страхові послуги як об'єкти взаємовідносин страховиків і страхувальників. Роль посередників: страхових агентів і брокерів. Перспективи розвитку страхового ринку України. Сутність і завдання маркетингу в страхуванні. План маркетингу.</p> <p>Інформаційне забезпечення маркетингових досліджень. Реалізація страхових послуг. Страхові договори, порядок їх підготовки та укладення. Права та обов'язки сторін.</p>

	Контроль за виконанням договорів.
Тема 5. Страхова організація	<p>Страхова індустрія як частина сфери послуг. Форми організації страхових компаній в Україні. Порядок створення, функціонування та ліквідації страхових компаній. Товариства взаємного страхування. Спеціалізація страховиків. Умови залучення іноземних інвесторів до створення страхових організацій.</p> <p>Ресурси страховика: фінансові, матеріальні, трудові, інформаційні. Структура страхових компаній. Центральний офіс. Філії та представництва. Управління страховою компанією. Страхові об'єднання.</p>
Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності	<p>Необхідність і значення державного регулювання страхової діяльності. Шляхи наближення законодавчої й нормативної бази страхування до міжнародних стандартів.</p> <p>Орган нагляду за страховою діяльністю та його функції. Реєстрація та ліцензування страховиків. Контроль за діяльністю страховиків.</p>
Тема 7. Особисте страхування	<p>Страхування життя та його основні види. Змішане страхування життя. Довічне страхування. Страхування до одруження. Страхування пенсій (ренти). Обов'язкові види страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Страхування від нещасних випадків на транспорті; страхування військовослужбовців; страхування працівників ризикових професій тощо.</p> <p>Добровільне індивідуальне й колективне страхування від нещасних випадків. Медичне страхування. Суб'єкти та об'єкти страхування. Умови обов'язкового медичного страхування. Добровільне медичне страхування.</p>
Тема 8. Майнове страхування	<p>Страхування майна юридичних осіб: суб'єкти страхування, страхові події, порядок укладення договорів, умови відшкодування збитків.</p> <p>Особливості страхування сільськогосподарських підприємств: страхування врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень, страхування</p>

	<p>тварин, страхування будівель та іншого майна. Страхування технічних ризиків. Страхування транспортних засобів: автомобільного та іншого наземного, морського, авіаційного транспорту. Страхування вантажів. Страхування майна громадян: будівель і споруд; тварин; домашнього та іншого майна.</p>
<p>Тема 9. Страхування відповідальності</p>	<p>Страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів. Моторне (транспортне) страхове бюро України та його функції. Міжнародна система «Зелена картка». Страхування відповідальності власників інших видів транспорту.</p> <p>Страхування відповідальності товаровиробників за якість продукції. Страхування професійної відповідальності. Інші види страхування відповідальності.</p>
<p>Тема 10. Перестраховання і співстраховання</p>	<p>Необхідність і сутність перестраховання, стан і перспективи його розвитку. Суб'єкти перестраховання. Ринки перестраховання. Вимоги законодавства України щодо перестраховання ризиків у нерезидентів. Методи перестраховання. Форми проведення перестраховальних операцій. Пропорційне перестраховання. Квотні й ексцедентні договори пропорційного перестраховання, їх характеристика, переваги та вади.</p> <p>Непропорційне перестраховання: на базі ексцеденту збитку, на базі ексцеденту збитковості. Співстраховання й механізм його застосування.</p>
<p>Тема 11. Доходи, витрати і прибуток страховика</p>	<p>Склад доходів страховика. Доходи від страхової діяльності. Зароблені страхові премії, порядок їх визначення. Доходи від інвестування тимчасово вільних коштів.</p> <p>Витрати страховика: їх склад та економічний зміст. Собівартість страхової послуги. Виплата страхових сум і страхового відшкодування.</p> <p>Витрати на утримання страхової компанії. Прибуток страховика. Визначення прибутку від страхової діяльності. Прибуток від інвестиційної діяльності. Розподіл прибутку.</p>

	Оподаткування страховиків.
Тема 12. Фінансова надійність страхової компанії	Поняття фінансової надійності страховика. Порядок створення страхового фонду. Платоспроможність страховика та її оцінка. Види та порядок формування страхових резервів. Інвестиційна діяльність страховика
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Система оцінювання	
Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі заліку або іспиту, відповідно до графіку навчального процесу.	
Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни	
Види навчальної роботи	Мах кількість балів
М.к.р. 1, м.к.р. 2	20
Практичні завдання (__2_ теми)	10
Тестування (5 тем)	10
Презентація	5
Захист практичного завдання до самостійної роботи	15
Реферат	10
Екзамен	30
Всього	100

Шкала оцінювання		
ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Безугла В.О. Соціальне страхування. Навчальний посібник, 2019, 368 с.
2. Базилевич В.Д. Страхова справа: навчальний посібник 6-те вид., стер. К.: Знання, 2018. 351 с.
3. Базилевич В.Д. Страхування : підручник / В.Д. Базилевич. К.: Знання, 2018. 1019 с
4. Страхування: підручник/ Горбач Л.М., Кадебська Е.В.- К. Кондор. 2016. 544 с.
5. Страхування : навчальний посібник / О. С. Журавка, А. Г. Бухтіарова, О. М. Пахненко. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 350 с
6. Говорушко Г.А. Страхові послуги: навчальний посібник/ Г.А. Говорушко – К.: Центр навчальної літератури, 2005, - 400 с.
7. Про порядок утворення та державну реєстрацію Авіаційного страхового бюро і Морського страхового бюро: Закон України 1998року від 13 травня. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/2664-14
8. Про внесення змін до Закону України "Про страхування": Закон України від 07.11.2001. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-вр
9. Glaser, K: Inside the Insurance Industry - Third Edition Taschenbuch – 22. Januar 2014, 124 pages
10. James Stevens Insurance: Best Practical Guide for Risk Management, Property, Liability , Life and Health with Concepts and Coverage. Taschenbuch – 2. März 2016 94 pages

